

ושליחות זו התחילה מזמן שנהי' זכות עבודה ולאו דוקא בעת מסירת הגט ואין זוכה זה געשה שלוחה בעת המסירה אלא דכבר הי' מלפני כן וקודם שנתמנה השליח להולכה ואין כאן משום חצרה הבאה לאחר מכאן, וזכיתי להציע סברא זו לפני מרן זצ"ל ואמר שראוי הדבר להאמר.

נטע צבי גרינבלט

כמה פרטים בשמות גיטין

לרב אחד

תיתי לכב' שחקר היטב את השמות וכפי שיראה בגט המצורף שיניתי בשני פרטים ומטעמים אלו: (א) בכינוי האב כתבנו סל ולא סאל עפ"י מש"כ כב' ששמו סל בפתח הסמך וכן אמר המגרש וא"כ לא צריך לא' וכמש"כ בשא וכד', וכן ראוי לעשות לענ"ד בדוקא, כי יש שם סאל בקמץ הסמך והוא שם אחר לגמרי ועי"ז שכותבין בלי א' יקראו בפתח כפי שנקרא ולא יקראו בקמץ שהוא שם אחר. ומ"מ יש לכתוב המכונה סל ולא דמתקרי אף שיש מובן למלה סל בלה"ק וכמו שכותבים המכונה אל אף שמלה זו נמצאת בכה"ק ואינם דומים לשמות רחמים חיים נסים וכד' שאף שאינם שמות בכה"ק או בתלמוד מ"מ נהיו לשמות משום מובנם בלה"ק (ומש"כ בערה"ש לכתוב ישראל דמתקרי איסר משום שתיבה זו נמצאת בכה"ק תיזוה ובכמה ספרים כתבו לכתוב המכונה איסר).

(ב) בשם המגרש כתבנו מיכל דמתקרי מייקל אף שראיתי בגט שסודר עי" רב גדול אחד שנכתב בו המכונה מייקל אבל לא נראה לכתוב כן, דעי' בתרומת הדשן סי' רל"א שכ' דכינוי מיכל ליחיאל לא ברירא כלל דחשיב קיצור ולא כינוי, דאין הכינוי קרוב לעיקר השם בהזכרותו כמו חקין ליצחק, פורה לצפורה וכו' עכ"ל והרש"ל (הביאו בט"ג אנשים י' ס"ק ל"ג) כ' דמיכל אינו קיצור השם אלא מן הגוים בא יעו"ש וכן המנהג פשוט לכתוב יחיאל המכונה מיכל דהוי כינוי או שם לוועזי וכן ביאר בט"ג שם וא"כ ראוי לכתוב מיכל דמתקרי מייקל כמו בב' שמות לעז.

ואף דלא ידעינן בבירור במגרש זה שמיכל הוא כינוי ליחיאל ואולי הוא קיצור ממכאל הרי מירי ספק לא נפיק וכהסכמת הפוסקים דמתקרי כשר במקום שיש לכתוב המכונה א"כ יש לכתוב דמתקרי, ועי' בט"ג אנשים מ' סק"ה דבזמנינו רוב מיכל כינוי ליחיאל ומי ששמו מיכאל קורין אותו מיכאל ולא מיכל הרי בודאי שיש לילך בתר רובא ולכתוב דמתקרי **ולא המכונה.**

ואין לומר דדברי האחרונים הנ"ל נאמרו כשהי' שם עקרי שממנו נגדר שם מיכל אלא שלא ידוע אם הי' מיחיל או ממיכאל אבל במגרש זה שכנראה שנקרא מיכל בשעת לידה י"ל שמיכל זה שם עיקר הוא ולא כינוי וא"כ י"ל שהוא קיצור השם ממיכאל זה לא מוכרח דכידוע בזמנינו נתפשטו כמה וכמה שמות לועזים שקורין בהם בשעת לידה כשם עקרי וכאילו שהיו שמות עבריים ובודאי דלענין המכונה ודמתקרי נחשבים כשם לעז.

ובאמת יש טעם לכתוב מיכל דמתקרי מייקל גם אם נחשוב למיכל כשם עברי משום דמייקל דמה מאוד למיכל ובכזה יש שכתבו לכתוב דמתקרי אלא דאין אנו צריכים לזה אחר שכתבו האחרונים דמתקרי כשר בדיעבד אפי' כשצריך בודאי לכתוב המכונה. ובאותו גט שראיתי שכתבו המכונה מייקל אפשר שידעו בודאי שהי' יסודתו משם מיכאל והי' ידוע כן לכל וגם בכזה צריך להתיישב אם לכתבו המכונה ולא דמתקרי. והגני בזה דו"ש

נטע צבי גרינבלט

הרב ר' ניסן ליפא אלפערט זצ"ל
ר"מ בישיבה רבינו יצחק אלחנן
ומרא דאתרא אגודת ישראל פאר ראקאוויי

ציונים בדין טפח באשה ערוה

(א) עי' בגמ' ברכות כד. שמסיק הגמ' אלא באשתו ולק"ש. יש לעי' באשתו השיעור הוא טפח, אבל באשה אחרת אפילו פחות מטפח אסור, או דילמא כוונתו לומר אפילו באשתו אסור, וה"ה באחרת.
(ב) אם דוקא במסתכל בה אסור, אבל באינו מסתכל בה אע"פ שרואה בראייה בעלמא מותר, או דילמא אפילו בראייה בעלמא אסור.